

УПРАВЛІННЯ ПЕДАГОГІЧНИМ ПРОЦЕСОМ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

РЕЗНІЧЕНКО М. І.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Наукова організація процесу професійної підготовки майбутніх художників у контексті європейських стандартів потребує комплексного перезавантаження освітнього вектору з позицій концептуальних положень теорії управління й теоретико-методологічних основ сучасної мистецької освіти (О. Анісімов, І. Зязюн, В. Радкевич, О. Рудницька, Г. Селевко, І. Туманов). Вивчення та аналіз концептуальних поглядів учених свідчить, що якість професійної підготовки фахівців у галузі образотворчого мистецтва пов'язана з відбором і структуруванням змісту процесу художньої освіти [1,3]. З-поміж загальних методологічних положень В. Радкевич виокремлює принцип відбору та структурування змісту процесу професійно-художньої освіти, зокрема, за умов ціннісного орієнтування в мистецтві, як чинника формування й становлення художника, єдності теорії і практики в художньому розвитку особистості, спеціалізації професійного навчання художнього профілю, індивідуалізації процесу навчально-творчої діяльності особистості [2]. Одним із результатів пошуку проектування, організації, здійснення та контролю процесу фахової підготовки майбутніх художників став навчально-творчий підхід до навчання образотворчим мистецтвам з урахуванням міждисциплінарних зв'язків і методичних залежностей методів комплексного навчання рисунку, живопису, композиції [4].

Концептуальні парадигми означених вище вчених дозволили утворити сучасну модель підготовки фахівців у системі художньої освіти, визначити нові підходи до процесу художньої підготовки студентів, як цілісної системи, котра має складові компоненти, що забезпечуються внутрішніми і зовнішніми зв'язками. Кожний із компонентів, у свою чергу визначений у вигляді підсистем різного ступеня складності, а саме: «навчання – пізнання – учіння – творчість». На основі виявленої особливості управління педагогічним процесом із його динамічністю, поліциклічністю та зворотнім зв'язком, ми встановили фактори й умови, що впливають на якість професійної підготовки та визначили основні критеріальні показники. Узагальнені результати дослідження дозволили визначити зміст структурно-функціональної моделі управління педагогічним процесом, котра включає такі блоки: планування, здійснення, контроль та корекція. Значно збагатив предмет дослідження із зазначеної проблеми за рахунок включення в нього питань та завдань

управління освітнім процесом на основі діяльнісного, комплексного підходу до навчання студентів, ми визначили такі значимі парадигми, а саме:

1. Управління педагогічною системою "навчання – пізнання – учіння – творчість" є цілеспрямована, свідоме взаємодія учасників цілісного освітнього процесу на основі пізнання його об'єктивних закономірностей.

2. Складові педагогічної системи, оформлені доцільно новим програмним матеріалом за змістовими модулями, надають можливість ефективно управляти цим процесом, а отже, здійснювати якісну підготовку майбутніх художників.

3. Система художньої підготовки майбутніх фахівців образотворчого мистецтва базується на професійній художньо-творчій діяльності студентів, як об'єкту педагогічного управління з боку викладача мистецьких дисциплін.

4. Реалізація наукової організації навчально-виховного процесу вслугує доцільним фактором модернізації системи художньої освіти, і є важливим чинником удосконалення педагогічного процесу на профільних мистецьких кафедрах.

5. Розроблений на основі положень педагогіки мистецтва та включений у навчальний процес матеріал методичних настанов створює дидактичні умови для реалізації навчально-творчого підходу до навчання образотворчим мистецтвам.

6. Структурно-функціональна модель управління педагогічним процесом ефективно забезпечує процес формування і розвиток професійної здатності майбутнього художника до творчої діяльності.

Таким чином, нагальні питання управління педагогічним процесом підготовки художників у галузі образотворчого мистецтва нами розглядаються як важливе завдання підвищення якості професійної освіти. Досягнення мети забезпечується ефективним застосуванням теорії управління педагогічним процесом з її змістовною структурою та раціональною науковою організацією діяльності суб'єктів у мистецько-освітній системі.

Дослідження визначеної проблеми також дозволило визначити головні напрямки подальшого педагогічного пошуку комплексної методики художнього навчання, тобто фахової підготовки художників із високим рівнем професійної компетентності й творчості в сучасних умовах вітчизняної мистецької освіти.

Література:

1. Зязюн І. А. Філософія педагогічної дії: монографія / І. А.Зязюн. – Черкаси: ЧПУ ім. Богдана Хмельницького, 2008. – 608 с.
2. Радкевич В.О. Обґрунтування моделей професійного навчання фахівців художнього профілю / В.О. Радкевич //Зб. наук. пр.– К.:Вища школа, 1997.– 303 с.

3. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: Навч. посібник /О. П. Рудницька. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. – 360 с.
4. Туманов І.М. Рисунок, живопис, скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання: Навч. посіб. / І. М Туманов.– Львів: Аверс, 2010. – 496 с.